

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
NILLO JÄÄSKINEN
της 14ης Νοεμβρίου 2013¹

Υπόθεση C-198/12

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά**

Δημοκρατίας της Βουλγαρίας

«Παράβαση κράτους μέλους — Εσωτερική αγορά ενέργειας — Μεταφορά αερίου — Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) — Υποχρέωση διασφάλισης της μέγιστης δυναμικότητας — Εικονική αντίστροφη ροή αερίου (οπισθόζευξη) — Άρθρα 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009 — Παραδεκτό»

I – Εισαγωγή

1. Στις περιπτώσεις που είναι τεχνικώς αδύνατο να υπάρξει υλική μεταφορά αερίου προς αμφότερες τις κατευθύνσεις ενός δικτύου, ενδέχεται ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (στο εξής: ΔΣΜ) να είναι σε θέση να παρέχει δυναμικότητα σε «αντίστροφη ροή» ή «οπισθόζευξη» προς την αντίθετη κατεύθυνση, επί εικονικής βάσεως. Στην περίπτωση αυτή, το αέριο δεν κινείται στην πραγματικότητα προς την αντίθετη κατεύθυνση, αλλά η ζητηθείσα ροή αερίου προς την κατεύθυνση της αντίστροφης ροής αφαιρείται από τη ροή αερίου της κύριας κατευθύνσεως. Αυτό καλείται «συμψηφισμός».

2. Το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1775/2005², επιβάλλει στους ΔΣΜ την υποχρέωση να παρέχουν υπηρεσίες προς όλους τους χρήστες του δικτύου χωρίς διακρίσεις, καθώς και να παρέχουν τόσο αμετάβλητες όσο και διακοπτόμενες υπηρεσίες προσβάσεως τρίτων μερών.

3. Το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009 ορίζει ότι η μέγιστη δυναμικότητα σε όλα τα σχετικά σημεία μνεία των οποίων γίνεται στο άρθρο 18, παράγραφος 3, διατίθεται στους φορείς της αγοράς, λαμβανομένης υπόψη της ακεραιότητας και της αποτελεσματικής λειτουργίας του δικτύου, ενώ το άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο β', επιβάλλει στους ΔΣΜ να εφαρμόζουν και να δημοσιεύουν διαφανείς μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας που δεν συνεπάγονται διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των αγορών άμεσης παραδόσεως (spot) και των κόμβων διαπραγματεύσεως, ενώ ταυτόχρονα είναι ευέλικτοι και ικανοί να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — ΕΕ L 211, σ. 36. Βλ. επίσης διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1775/2005 (ΕΕ L 229, σ. 29).

4. Κατά την άποψη της Επιτροπής, από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών και ιδίως από την απαίτηση του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009 περί της παροχής «μέγιστης δυναμικότητας» απορρέει η υποχρέωση παροχής οπισθοζεύξεως τουλάχιστον σε εικονική βάση, όπως περιγράφηκε ανωτέρω στο σημείο 1, όταν το κράτος μέλος δεν μπορεί να προσφέρει αμφίδρομη υλική δυναμικότητα η οποία επιτρέπει τη ροή αερίου προς αμφότερες τις κατευθύνσεις. Κατά την άποψη της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, ο κανονισμός 715/2009 δεν θεσπίζει τέτοια υποχρέωση όσον αφορά τους οικείους ΔΣΜ.

5. Συνεπώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο πρέπει να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Βουλγαρίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009 και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού να παρέχει μέγιστη δυναμικότητα σε όλους τους φορείς της αγοράς και, ειδικότερα, υπηρεσίες μεταφοράς αερίου με εικονική αντίστροφη ροή, καθώς και να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας στα δικαστικά έξοδα.

6. Οι διάδικοι διαφωνούν επί πολλών ουσιωδών πραγματικών περιστατικών που αφορούν την ύπαρξη της προσαπτόμενης παραβάσεως, τα οποία θα έχουν σημασία στην περίπτωση που το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι υφίσταται υποχρέωση παροχής εικονικής αντίστροφης ροής, δυνάμει του δικαίου της ΕΕ. Η Βουλγαρία υποστηρίζει επίσης ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

7. Κατά τη διοικητική διαδικασία που κίνησε κατά της Βουλγαρίας, η Επιτροπή επικαλέστηκε το μέτρο της ΕΕ που προηγήθηκε της εκδόσεως του κανονισμού 715/2009, δηλαδή τον κανονισμό (ΕΚ) 1775/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου³. Ο κανονισμός αυτός καταργήθηκε από την 3η Μαρτίου 2011 με το άρθρο 31 του κανονισμού 715/2009. Η προσφυγή της Επιτροπής κατατέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 26 Απριλίου 2012 και τα αιτήματά της αναφέρονται αποκλειστικά στον κανονισμό 715/2009. Θα επανέλθω στη σημασία του γεγονότος αυτού, αμέσως μόλις εξετάσω το ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής της Επιτροπής, καθώς επίσης και τη λυσιτέλεια των σκοπών της τρίτης δέσμης μέτρων για την ενέργεια, στα οποία περιλαμβάνεται ο κανονισμός 715/2009 (αλλά όχι ο κανονισμός 1775/2005), για την ερμηνεία των διατάξεων μνεία των οποίων γίνεται στα αιτήματα της προσφεύγουσας.

8. Ωστόσο, η Επιτροπή προς θεμελίωση της προσφυγής της επικαλείται τόσο τον κανονισμό 1775/2005 όσο και τον κανονισμό 715/2009, οι οποίοι είναι, κατ' αυτήν, πανομοιότυποι κατ' ουσίαν, όσον αφορά το υπό κρίση νομικό ζήτημα, με εξαίρεση τη διαφορά για την οποία θα γίνει λόγος στο σημείο 38 κατωτέρω. Οι παρούσες προτάσεις στηρίζονται, επομένως, στον κανονισμό 715/2009, παρότι γίνεται αναφορά στον κανονισμό 1775/2005, όπου αυτό κρίνεται πρόσφορο.

II – Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

9. Στις 26 Ιουνίου 2009, η Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας έγγραφο οχλήσεως, με το οποίο ισχυριζόταν, μεταξύ άλλων, ότι το κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1775/2005 (νυν άρθρο 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009). Η Βουλγαρική Κυβέρνηση απάντησε με έγγραφο της 26ης Αυγούστου 2009, με το οποίο αντέκρουσε τις αιτιάσεις που προέβαλε η Επιτροπή.

³ — ΕΕ L 289, σ. 1.

10. Η Επιτροπή, κρίνοντας μη ικανοποιητική την απάντηση αυτή, απηύθυνε στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας αιτιολογημένη γνώμη, στις 28 Ιουνίου 2010, η οποία βασίζεται στον κανονισμό 1775/2005. Στη γνώμη αυτή εκτίθεται, μεταξύ άλλων, ότι οι υπηρεσίες (εικονικής) οπισθοζεύξεως μπορούν να παρασχεθούν ως υποκατάστατο της υλικής αμφίδρομης δυναμικότητας. Οι βουλγαρικές αρχές απάντησαν με έγγραφο της 27ης Αυγούστου 2010 και παρείχαν συμπληρωματικές πληροφορίες στην Επιτροπή με έγγραφα της 24ης Αυγούστου 2011, της 28ης Δεκεμβρίου 2011 και της 19ης Ιανουαρίου 2012.

11. Επειδή δεν έκρινε ικανοποιητική την απάντηση της Βουλγαρίας, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή, η οποία κατατέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου την 26η Απριλίου 2012, δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

12. Οι εκπρόσωποι της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και η Επιτροπή μετέσχαν στην επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 4 Σεπτεμβρίου 2013.

III – Συνοπτική έκθεση των κύριων επιχειρημάτων

13. Η Επιτροπή υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι ο βουλγαρικός ΔΣΜ Bulgartransgaz δεν παρείχε δυναμικότητα για την παροχή αερίου προς αμφότερες τις κατευθύνσεις σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου στην Βουλγαρία, και συγκεκριμένα στα σημεία όπου το βουλγαρικό σύστημα συνδέεται με αυτά της Ρουμανίας και της Ελλάδας. Αυτό συμβαίνει στο Σιδηρόκαστρο, στην περίπτωση της Ελλάδας, και στο Negru Voda, στην περίπτωση της Ρουμανίας.

14. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, επομένως, ότι η κατ' άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009 (άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1775/2005) υποχρέωση διασφάλισης της *μέγιστης δυναμικότητας* σε όλους τους φορείς της αγοράς, σε συνδυασμό με την υποχρέωση παροχής τόσο αμετάβλητων όσο και διακοπτόμενων υπηρεσιών προσβάσεως τρίτων μερών, όπως προβλέπει το άρθρο 14 του κανονισμού 715/2009 (άρθρο 4 του κανονισμού 1775/2005) συνεπάγεται ότι ένας ΔΣΜ πρέπει να προσφέρει δυναμικότητα σε αμφότερες τις κατευθύνσεις στο δίκτυο αγωγών του. Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η υλική μεταφορά αερίου προς αμφότερες τις κατευθύνσεις, ένας ΔΣΜ μπορεί, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, να προσφέρει εικονική δυναμικότητα «αντίστροφης ροής» ή «οπισθοζεύξεως» προς την αντίθετη κατεύθυνση. Σύμφωνα με την Επιτροπή, αυτό επιτρέπει στον ΔΣΜ να προσφέρει δυναμικότητα που μπορεί ακόμη και να υπερβεί την τεχνική δυναμικότητα του δικτύου⁴.

15. Η Επιτροπή υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι η αδυναμία παροχής αντίστροφης δυναμικότητας σε διακοπτόμενη βάση από έναν ΔΣΜ συνιστά παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό 715/2009 όσον αφορά την εφαρμογή μηχανισμών καταμερισμού της δυναμικότητας, συμπεριλαμβανομένων των κόμβων διαπραγματεύσεως αερίου. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009 (άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1775/2005), οι ΔΣΜ οφείλουν να εφαρμόζουν και να δημοσιεύουν διαφανείς μηχανισμούς καταμερισμού της δυναμικότητας που δεν συνεπάγονται διακρίσεις, οι οποίοι «είναι συμβατοί με τους μηχανισμούς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αγορών άμεσης παράδοσης (spot) και των κόμβων διαπραγμάτευσης, και ταυτόχρονα είναι ευέλικτοι και ικανοί να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς».

4 — Στην περίπτωση όπου έχει συμφωνηθεί η παροχή εικονικής αντίστροφης ροής 20 μονάδων, ένας ΔΣΜ μπορεί να δεχθεί κρατήσεις δυναμικότητας έως 120 μονάδων στην κύρια κατεύθυνση, ακόμη και αν η υλική δυναμικότητα του δικτύου αγωγών είναι 100 μονάδες (διότι οι προμνησθείσες 20 μονάδες αφαιρούνται από τη δυναμικότητα 120 μονάδων της κύριας ροής, ως προς τις οποίες έγινε κράτηση).

16. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η ρευστότητα των αγορών αερίου απαιτεί τα μηνύματα που απορρέουν από τις τιμές να κυκλοφορούν προς αμφότερες τις κατευθύνσεις ενός δικτύου, όχι μόνο προς την ίδια κατεύθυνση με την υλική ροή, στην περίπτωση δικτύου μονής κατευθύνσεως. Επιπλέον, για την αποτελεσματική λειτουργία ενός δικτύου, μνεία της οποίας γίνεται στο άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009, και προκειμένου να επιτευχθεί η μεγιστοποίηση της δυναμικότητας, απαιτείται να συμπεριληφθεί και η αντίστροφη δυναμικότητα στη συνολική δυναμικότητα του δικτύου.

17. Σημειωτέον, επίσης, ότι οι διάδικοι διαφωνούν ως προς τα πραγματικά περιστατικά. Προφανώς, η επιχειρηματολογία της Επιτροπής στηρίζεται στον πραγματικό ισχυρισμό ότι η Βουλγαρία *δεν παρέχει* δυναμικότητα εικονικής αντίστροφης ροής σε διακοπτόμενη βάση μεταξύ Σιδηρόκαστρου και Negru Voda και ότι οι αρμόδιοι ρυθμιστικοί φορείς δεν έχουν λάβει συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την τήρηση αυτής της υποχρέωσης. Αντιθέτως, η Βουλγαρική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε, επικουρικώς, ότι αυτές οι υπηρεσίες πράγματι παρέχονται. Ισχυρίζεται, επιπλέον, ότι το γεγονός αυτό αποδεικνύεται από τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της Bulgartransgaz που αφορά τις υπηρεσίες οπισθοζεύξεως⁵.

18. Ωστόσο, το κύριο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας είναι ότι από τον συνδυασμό των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16 παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009 (άρθρων 4, παράγραφος 1, και 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1775/2005) προκύπτει ότι δεν υποχρεούνται να παρέχει αντίστροφη δυναμικότητα, είτε εικονική είτε υλική. Υποστηρίζει ότι οποιαδήποτε ερμηνεία, γραμματική, ιστορική, συστηματική ή τελολογική, των κρίσιμων διατάξεων του κανονισμού 1775/2005 οδηγεί αναπόφευκτα στο συμπέρασμα αυτό.

19. Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας προσθέτει ότι η υποχρέωση που διατυπώνεται ρητώς στον κανονισμό (ΕΕ) 994/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο και την κατάργηση της οδηγίας 2004/67/ΕΚ του Συμβουλίου⁶, κατά την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν μόνιμη και υλική αμφίδρομη ροή αερίου, δεν συνηγορεί υπέρ μιας ερμηνείας των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009 σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν αντίστοιχη υπηρεσία σε εικονική βάση.

20. Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι η ύπαρξη δύο ξεχωριστών συστημάτων αερίου στη Βουλγαρία, ενός εγχωρίου και ενός διασυνοριακού, εμποδίζει την παροχή υπηρεσιών εικονικής αντίστροφης ροής και δημιουργεί τεχνικές δυσκολίες στο Negru Voda, λόγω της απουσίας κατάλληλων μέτρων συντονισμού από την πλευρά του ΔΣΜ της γειτονικής χώρας.

21. Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας αναφέρεται επίσης σε σειρά συμφωνιών που συνήφθησαν με την ΕΕΣΔ το 1986 και αργότερα, αλλά πριν την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες δεν της επιτρέπουν να παρέχει υπηρεσίες εικονικής αντίστροφης ροής αερίου μεταξύ Σιδηρόκαστρου και Negru Voda.

5 — Η δικογραφία δεν περιέχει αντίγραφο της σελίδας αναφοράς ως είχε κατά την κρίσιμη ημερομηνία, δηλαδή την 28η Αυγούστου 2010, δύο μήνες μετά την κοινοποίηση της αιτιολογημένης γνώμης της Επιτροπής. Σήμερα, η διεύθυνση που παρατίθεται στο δικόγραφο της προσφυγής και στο υπόμνημα αντικρούσεως της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας προφανώς δεν είναι διαθέσιμη για το κοινό. Βλ. http://www.bulgartransgaz.bg/UserFiles/File/reverse_bg.pdf

6 — ΕΕ L 295, σ. 1.

IV – Νομική Ανάλυση

1. Επί του παραδεκτού της προσφυγής

22. Θα ξεκινήσω σημειώνοντας ότι η κρίσιμη ημερομηνία για την αξιολόγηση της νομιμότητας της συμπεριφοράς της Βουλγαρίας είναι η 28η Αυγούστου 2010, δηλαδή δύο μήνες από την ημερομηνία της αιτιολογημένης γνώμης της Επιτροπής⁷, οπότε η νομοθετική πράξη της ΕΕ που διέπει την κρινόμενη διαφορά *ratione temporis* είναι ο κανονισμός 1775/2005. Συνεπώς, θεωρώ ότι είναι προβληματικό το γεγονός ότι τα αιτήματα της Επιτροπής στηρίζονται μόνο στον κανονισμό 715/2009, διότι η Βουλγαρία δεν υπείχε υποχρεώσεις από τον κανονισμό αυτόν πριν τις 3 Μαρτίου 2011.

23. Πάντως, το Δικαστήριο έχει τροποποιήσει, τουλάχιστον σε μια περίπτωση, τα αιτήματα της προσφυγής που ασκήθηκε από την Επιτροπή, βάσει της πάγιας αρχής ότι «όταν, κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασίας, επέλθει μεταβολή του κοινοτικού δικαίου, η Επιτροπή παραδεκτώς μπορεί να διαπιστώσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το αρχικό κείμενο μιας οδηγίας, η οποία στη συνέχεια τροποποιήθηκε ή καταργήθηκε, εφόσον οι υποχρεώσεις αυτές διατηρήθηκαν δυνάμει των νέων διατάξεων»⁸.

24. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να κριθεί απαράδεκτη η προσφυγή της Επιτροπής με την οποία ζητείται να διαπιστωθεί η μη τήρηση υποχρεώσεων που πηγάζουν από έναν κανονισμό που δεν ίσχυε ακόμη, δεδομένου ότι οι κρίσιμες ουσιαστικές διατάξεις των κανονισμών 1775/2005 και 715/2009 είναι κατ' ουσίαν πανομοιότυπες.

25. Ωστόσο, επειδή ο τελευταίος κανονισμός εκδόθηκε στο πλαίσιο της τρίτης δέσμης μέτρων για την ενέργεια, που συνιστούσε μια πιο φιλόδοξη προσέγγιση προς την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς αερίου, από τελεολογικής απόψεως θα πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνον οι σκοποί του προγενέστερου κανονισμού, δηλαδή του κανονισμού 1775/2005, όσον αφορά την ερμηνεία των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009, ή μάλλον των αντίστοιχων προηγούμενων διατάξεων, δηλαδή των άρθρων 4, παράγραφος 1 και 5, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1775/2005.

26. Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη για άλλους λόγους. Υποστηρίζει ότι, εξαιτίας των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ των αιτιάσεων που προέβαλε η Επιτροπή στη διοικητική διαδικασία και των αιτιάσεων της προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει με ακρίβεια ποιαν υποχρέωση φέρεται ότι παρέβη και, κατά συνέπεια, στάθηκε αδύνατο να προετοιμάσει αποτελεσματικά την άμυνά της κατά των αιτιάσεων της Επιτροπής.

27. Στην ουσία, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, υποστηρίζει ότι το έγγραφο οχλήσεως και η αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής βασίζονται στην αδυναμία της Βουλγαρίας να παρέχει υλική αντίστροφη δυναμικότητα, ενώ η προσφυγή της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου βασίζεται στην αδυναμία της Βουλγαρίας να προσφέρει εικονική αντίστροφη δυναμικότητα (οπισθοόζευξη). Επομένως, το αντικείμενο της διαφοράς στην προσφυγή είναι διαφορετικό από το αντικείμενο της διαφοράς κατά τη διοικητική διαδικασία.

7 — Απόφαση της 12ης Ιουνίου 2003, C-363/00, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 2003, σ. I-5767, σκέψη 21)

8 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7 απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας (σκέψη 22). Σημειωτέον ότι, σε άλλες περιπτώσεις στις οποίες η κρίσιμη νομοθεσία της ΕΕ έχει τροποποιηθεί μεταξύ του διοικητικού και του ενδίκου σταδίου της διαδικασίας που κινεί η Επιτροπή λόγω παραβάσεως κατά κράτους μέλους, η Επιτροπή έχει αναφερθεί, στο δικόγραφο της προσφυγής της, στη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, τόσο όπως ίσχυε κατά τη διοικητική διαδικασία, όσο και όπως ίσχυε κατά τη δικαστική διαδικασία. Βλ., π.χ., αποφάσεις της 24ης Μαΐου 2011, C-53/08, Επιτροπή κατά Αυστρίας (Συλλογή 2011, σ. I-4309, σκέψη 1), και την προσφυγή που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ 2008, C 107, σ. 15, C-54/08, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 2011, σ. I-4355, σκέψη 1) και την προσφυγή που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ 2008, C 107, σ. 16· και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-416/07, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Συλλογή 2009, σ. I-7883, σκέψη 1), και την προσφυγή που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ 2007, C 283, σ.16.

28. Κατά τη γνώμη μου, είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός περί απαραδέκτου της προσφυγής της Επιτροπής, λόγω ασυμφωνίας μεταξύ των κρίσιμων εγγράφων. Είμαι αυτής της άποψης, διότι αναφορά στην εικονική αντίστροφη ροή γίνεται στο έγγραφο οχλήσεως, στην αιτιολογημένη γνώμη και στην προσφυγή που κατατέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Επιπλέον, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή δύναται να *περιορίσει* το περιεχόμενο των αιτιάσεων της προσφυγής που καταθέτει ενώπιον του Δικαστηρίου, σε σχέση με τις αιτιάσεις της αιτιολογημένης γνώμης και του εγγράφου οχλήσεως⁹.

29. Υπενθυμίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν απαιτείται να υπάρχει απόλυτη συμφωνία μεταξύ των τριών σταδίων της διαδικασίας (δηλαδή του εγγράφου οχλήσεως, της αιτιολογημένης γνώμης και της προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου). Υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό ορίζεται στην αιτιολογημένη γνώμη, δεν επεκτείνεται ή τροποποιείται στην προσφυγή που κατατίθεται ενώπιον του Δικαστηρίου, η Επιτροπή θα έχει τηρήσει τις δικονομικές υποχρεώσεις που υπέχει από τη νομοθεσία της ΕΕ¹⁰. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή τροποποίησε τους ισχυρισμούς της προβάλλοντας παράβαση του κανονισμού 715/2009, συμμορφώθηκε εν προκειμένω με τον κανόνα αυτόν.

30. Για λόγους πληρότητας, θα πρέπει να προσθέσω ότι απορρίπτω ως αλυσιτελές το επιχείρημα που προέβαλε η Επιτροπή στο υπόμνημα απαντήσεως, δηλαδή ότι η Δημοκρατία της Βουλγαρίας δεν αμφισβήτησε, κατά τη διοικητική διαδικασία, το γεγονός ότι από τον συνδυασμό των άρθρων 4, παράγραφος 1, και 5, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1775/2005 (άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009) προκύπτει ότι οφείλει να προσφέρει εικονική ή άλλου είδους δυναμικότητα αντίστροφης ροής σε διακοπτόμενη βάση. Όπως επισήμανε η Δημοκρατία της Βουλγαρίας στο υπόμνημα αντικρούσεως, ένα κράτος μέλος δικαιούται, προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμα άμυνάς του, να προβάλει ισχυρισμούς στο κατ' αντιμωλίαν στάδιο της διαδικασίας τους οποίους δεν προέβαλε κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία¹¹.

31. Για τους λόγους αυτούς, φρονώ ότι η προσφυγή της Επιτροπής είναι παραδεκτή.

2. Ζητήματα που σχετίζονται με την ερμηνεία των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009.

32. Το κεντρικό ζήτημα της υποθέσεως έγκειται στο κατά πόσον η υποχρέωση μεγιστοποίησης της δυναμικότητας, λαμβανομένης υπόψη της αποτελεσματικής λειτουργίας του δικτύου, συνεπάγεται συγκεκριμένη υποχρέωση παροχής εικονικής αντίστροφης δυναμικότητας. Αν η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι αρνητική, τότε όλοι οι ισχυρισμοί που προέβαλαν οι διάδικοι ενώπιον του Δικαστηρίου, τους οποίους εξέθεσα ανωτέρω, καθίστανται αλυσιτελείς. Επομένως, το βασικό ζήτημα στην υπό κρίση υπόθεση, συνίσταται, τουλάχιστον αρχικά, στην ερμηνεία των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16,

9 — Το Δικαστήριο έκρινε, στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-279/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1997, σ. I-4743, σκέψη 25), ότι «[...] η προϋπόθεση αυτή [δηλαδή ότι η αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής και η προσφυγή πρέπει να στηρίζονται στις αυτές αιτιάσεις] δεν μπορεί να σημαίνει ότι επιβάλλεται να υπάρχει απόλυτη σύμπτωση μεταξύ της διατυπώσεως του αντικειμένου της διαφοράς στην αιτιολογημένη γνώμη και των αιτημάτων της προσφυγής, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς δεν διευρύνθηκε ούτε τροποποιήθηκε, αλλά αντιθέτως απλώς περιορίστηκε». Βλ. επίσης, αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 2005, C-203/03, Επιτροπή κατά Αυστρίας (Συλλογή 2005, σ. I-935, σκέψη 29), της 14ης Μαρτίου 2006, C-177/04, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2006, σ. I-2461, σκέψη 37), και της 27ης Απριλίου 2006, C-441/02, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 2006, σ. I-3449, σκέψη 61).

10 — Απόφαση της 8ης Ιουλίου 2010, C-171/08, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (Συλλογή 2010, σ. I-6817).

11 — Βλ., π.χ., απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1999, C-414/97, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Συλλογή 1999, σ. I-5585, σκέψη 19).

παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009. Υπενθυμίζεται, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να προσδιορισθεί το νόημα μιας διατάξεως του δικαίου της ΕΕ, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται όσο και το γράμμα της και οι σκοποί της¹².

– Πλαίσιο και γράμμα

33. Όπως επισήμανε η Δημοκρατία της Βουλγαρίας στο υπόμνημα αντικρούσεως, ούτε ο κανονισμός 715/2009 ούτε ο κανονισμός 1775/2005 κάνουν ρητή μνεία της υποχρέωσης των ΔΣΜ να παρέχουν υπηρεσίες εικονικής αντίστροφης ροής αερίου.

34. Προσθετέον ότι στο άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 3, του κανονισμού 715/2009 η «δυναμικότητα» ορίζεται ως «η μέγιστη ροή, που εκφράζεται σε κανονικά κυβικά μέτρα ανά μονάδα χρόνου ή σε μονάδες ενέργειας ανά μονάδα χρόνου, την οποία δικαιούται ο χρήστης του δικτύου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης μεταφοράς». Επιπλέον, κατ' άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 18, η «τεχνική δυναμικότητα» ορίζεται ως η μέγιστη αμετάβλητη δυναμικότητα την οποία είναι σε θέση να προσφέρει ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς στους χρήστες του δικτύου, λαμβανομένων υπόψη της ακεραιότητας του δικτύου και των λειτουργικών απαιτήσεων του δικτύου μεταφοράς. Ούτε σε αυτές τις δύο, ούτε σε καμία άλλη από τις πολυάριθμες διατάξεις του κανονισμού 715/2009, στις οποίες γίνεται αναφορά στον όρο «δυναμικότητα», υπάρχουν ενδείξεις ότι ο όρος περιλαμβάνει και τις εικονικές ροές. Όπως έχω εξηγήσει στο σημείο 1 ανωτέρω, από φυσική άποψη, αυτό σημαίνει τη μη μετακίνηση του αερίου.

35. Πράγματι, ο κατ' άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 20, του κανονισμού 715/2009 ορισμός της διαθέσιμης δυναμικότητας είναι απόλυτα σαφής. Ορίζεται ότι ως «διαθέσιμη δυναμικότητα» νοείται το τμήμα της τεχνικής δυναμικότητας, της μέγιστης αμετάβλητης δυναμικότητας, που δεν καταμερίζεται και υπάρχει ακόμη διαθέσιμο στο δίκτυο τη δεδομένη στιγμή. Καθώς ο σκοπός της εικονικής αντίστροφης ροής είναι η αύξηση της διαθέσιμης δυναμικότητας της κύριας κατευθύνσεως, μέσω της μείωσης της ποσότητας αερίου που πωλείται προς αντίστροφη κατεύθυνση, θα περίμενε κανείς ότι στον ορισμό της «διαθέσιμης δυναμικότητας» θα υπήρχε αναφορά στις αντίστροφες ροές και όχι μόνο στην τεχνική δυναμικότητα. Κατά μείζονα λόγο διότι η διάταξη για τις αντίστροφες ροές, όπως έχει τονίσει η Επιτροπή, επιτρέπει, πράγματι, την παροχή δυναμικότητας προς την κύρια κατεύθυνση του δικτύου η οποία μπορεί να υπερβαίνει την τεχνική δυναμικότητα του δικτύου.

36. Δυσκολεύομαι ιδιαίτερα να δεχθώ την άποψη ότι η μείωση της υλικής ροής διά της εικονικής παροχής αερίου είναι δυνατό να συνάδει με τη συνήθη έννοια της αυξήσεως της ικανότητας μεταφοράς ενός δικτύου ή ενός σωληναγωγού. Κατά τη γνώμη μου, η άποψη αυτή είναι ανάλογη με την άποψη ότι η αποθάρρυνση αποστολών εμπορευμάτων από την υλική χρήση των σιδηροδρομικών δικτύων μεταφοράς θα μεγιστοποιούσε τη ικανότητα μεταφοράς αγαθών. Πράγματι, ήδη από την εποχή του Μεσαίωνα ήταν γνωστές στην Ευρώπη πολλές εμπορικές τεχνικές που σκοπούσαν στη μείωση της ανάγκης μεταφοράς εμπορευμάτων, αξιογράφων ή χρημάτων από το σημείο Α στο σημείο Β διά της αφαιρέσεως των (υλικών) ροών από το σημείο Β προς το σημείο Α από τις ροές από το Α προς το Β. Ωστόσο, αυτές οι τεχνικές δεν στόχευαν στη μεγιστοποίηση της δυναμικότητας των δικτύων μεταφορών, αλλά αποτελούσαν ένα εμπορικό μέσο για την παράκαμψη των δυσχερειών που προκαλούσε η ανεπάρκεια μεταφορικών μέσων.

12 — Βλ. αποφάσεις της 29ης Οκτωβρίου 2009, C-174/08, NCC Construction Danmark (Συλλογή 2009, σ. I-10567, σκέψη 23), και της 19ης Ιουλίου 2012, C-33/11, Α ΟΥ' βλ, επίσης, σημείο 28 των προτάσεων της 27ης Νοεμβρίου 2012 στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 9ης Απριλίου 2013, C-85/11, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας.

37. Κατά τη γνώμη μου, η μέγιστη δυναμικότητα, υπό την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009, είναι η διαθέσιμη δυναμικότητα του δικτύου που δεν έχει κατανεμηθεί ακόμα και, ως εκ τούτου, είναι διαθέσιμη ή είναι διαθέσιμη επειδή οι χρήστες του δικτύου έχουν αχρησιμοποίητη συμβατική δυναμικότητα. Με άλλα λόγια, οι ΔΣΜ δεν επιτρέπεται να αφήσουν μέρος της τεχνικής δυναμικότητας του δικτύου να μείνει αδρανές. Αυτή η δυναμικότητα πρέπει να προσφέρεται στους φορείς της αγοράς κατά τρόπο που δεν συνεπάγεται διακρίσεις. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ο τίτλος του άρθρου αναφέρεται στις αρχές για τους μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας και στις διαδικασίες διαχείρισεως της συμφορήσεως που αφορούν τους ΔΣΜ (δηλαδή του άρθρου 16 του κανονισμού 715/2009), καθώς και ότι οι διατάξεις του άρθρου ρυθμίζουν τα προβλήματα που σχετίζονται με τη συμβατική ή τη φυσική συμφόρηση του δικτύου.

38. Είναι αλήθεια, ότι η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του κανονισμού 715/2009 αναφέρεται εμμέσως στη «μεγιστοποίηση» της δυναμικότητας του δικτύου, υπό την έννοια της δημιουργίας νέων ικανοτήτων μεταφοράς μέσω νέων επενδύσεων, τη ζήτηση για τις οποίες οι ΔΣΜ είναι υποχρεωμένοι να εκτιμούν τακτικά. Ωστόσο, αυτή η διάταξη, η οποία δεν υπήρχε στο άρθρο 5 του κανονισμού 1775/2005, αφορά σαφώς την τεχνική δυναμικότητα του δικτύου και, επιπροσθέτως, δεν συνεπάγεται καμία νομική υποχρέωση αυξήσεως αυτής της δυναμικότητας.

39. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 14, παράγραφος 1, και του άρθρου 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009, υπενθυμίζεται ότι η πρώτη διάταξη υποχρεώνει τους ΔΣΜ να προσφέρουν υπηρεσίες σε όλους τους χρήστες του δικτύου κατά τρόπο που δεν συνεπάγεται διακρίσεις, και να παρέχουν τόσο αμετάβλητες όσο και διακοπτόμενες υπηρεσίες προσβάσεως τρίτων μερών. Αυτές οι υποχρεώσεις δεν ενισχύουν την εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία του άρθρου 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009.

40. Κατά την άποψή μου, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν επιβάλλει στους ΔΜΣ να παρέχουν νέες υπηρεσίες. Απλώς, τους επιβάλλει την αποχή από πράξεις που εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου στο πλαίσιο της παροχής των ήδη διαθέσιμων υπηρεσιών. Ωσαύτως, η υποχρέωση των ΔΜΣ να παρέχουν διακοπτόμενες υπηρεσίες δεν συνεπάγεται υποχρέωση παροχής οποιωνδήποτε πιθανών υπηρεσιών δικτύου που είναι δυνατό να προσφέρονται σε διακοπτόμενη βάση. Στο σημείο αυτό, σημειώνεται ότι, για τεχνικούς λόγους, η αντίστροφη ροή (οπισθόρευση) μπορεί να προσφέρεται μόνο σε διακοπτόμενη βάση¹³. Για τους λόγους αυτούς, η υποχρέωση παροχής υπηρεσιών αντίστροφης ροής (οπισθοζεύξεως) επί βάσεως εικονικής αντίστροφης ροής δεν απορρέει από το άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', σε συνδυασμό με το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009.

41. Τέλος, η αναφορά στην αποδοτικότητα του δικτύου, στο άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 715/2009, την οποία επικαλέστηκε η Επιτροπή ως επιχείρημα προς στήριξη της προσφυγής της, προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο μαζί με την ακεραιότητα του δικτύου, ως πιθανός παράγων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν η μέγιστη δυναμικότητα τίθεται στη διάθεση όλων των φορέων της αγοράς σε όλα τα σχετικά σημεία του δικτύου, στα οποία κατ' άρθρο 18, παράγραφος 3, περιλαμβάνονται τα σημεία εισόδου και εξόδου. Κατά τη γνώμη μου, η αναφορά στην αποδοτικότητα του δικτύου συνιστά περίσταση που συνεπάγεται τη μείωση της διαθέσιμης δυναμικότητας και όχι παράγοντα που επιβάλλει τη μεγιστοποίησή της. Με άλλα λόγια, ένας ΔΜΣ δεν οφείλει να αυξήσει τη διαθέσιμη δυναμικότητα σε τέτοιο βαθμό ώστε να θέσει σε κίνδυνο την αποδοτικότητα του δικτύου.

13 — Η εικονική αντίστροφη ροή είναι εξαρτώμενη από την κύρια ροή της ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας. Επομένως, μπορεί να προσφέρεται μόνο σε διακοπτόμενη βάση.

– Σκοποί

42. Προφανώς δεν υπάρχει κάποια ένδειξη στις travaux préparatoires (προπαρασκευαστικές εργασίες) είτε του κανονισμού 1775/2005 είτε του κανονισμού 715/2009 από την οποία να συνάγεται η θέσπιση, με κάποιον από τους δύο αυτούς κανονισμούς, υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών οπισθοζεύξεως υπό μορφή εικονικής αντίστροφης ροής¹⁴. Αντίθετα προς όσα υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι σκοποί της τρίτης δέσμης μέτρων για την ενέργεια δεν μπορούν, κατά τη γνώμη μου, να σχετίζονται με την εκτίμηση των υποχρεώσεων του κράτους μέλους ως προς την παροχή τέτοιων υπηρεσιών οπισθοζεύξεως. Τούτο διότι οι νομοθετικές προτάσεις που συγκρότησαν αυτή τη δέσμη καταρτίστηκαν τον Σεπτέμβριο του 2007¹⁵. Επομένως, δεν μπορούν να επηρεάσουν την ερμηνεία των διατάξεων του κανονισμού 1775/2005 στις οποίες βασίστηκαν τόσο το έγγραφο οχλήσεως όσο και η αιτιολογημένη γνώμη. Σε αντίθετη περίπτωση, θα υπήρχε ασυμφωνία μεταξύ της διοικητικής διαδικασίας και της προσφυγής που κίνησε η Επιτροπή και θα συνέτρεχε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας.

43. Επιπλέον, όπως έχει επισημανθεί στο υπόμνημα αντικρούσεως της Βουλγαρίας, το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κανονισμού 994/2010 υποχρεώνει τους ΔΣΜ να εξασφαλίσουν δυναμικότητα αμφίδρομης ροής σε όλες τις διασυνοριακές διασυνδέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη το αργότερο μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2013, πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων. Επομένως, είναι δύσκολο να μη συναχθεί το συμπέρασμα ότι, εάν ο νομοθέτης της Ένωσης ήθελε να εισαγάγει την αμφίδρομη δυναμικότητα, εικονική ή άλλη, στον κανονισμό 715/2009 ή στον κανονισμό 1775/2005, θα την είχε προβλέψει ρητώς, όπως έπραξε στον κανονισμό 994/2010.

44. Όπως έχει επισημάνει η Επιτροπή, είναι αλήθεια ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, όταν διάταξη του δικαίου της ΕΕ επιδέχεται περισσότερες από μία ερμηνείες, πρέπει να προτιμηθεί εκείνη που καθιστά τη διάταξη σύμφωνη με τη Συνθήκη και όχι εκείνη που συνεπάγεται το ασυμβίβαστό της προς τη Συνθήκη¹⁶.

45. Λαμβάνω, επίσης, υπόψη μου το γεγονός ότι η εσωτερική αγορά αποτελεί τον νομικό λόγο θεσπίσεως του κανονισμού 1775/2005, ο οποίος σκοπεί στη δημιουργία εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Σημειώνεται, επίσης, ότι στη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 715/2009 εκτίθεται ότι «θα πρέπει να επιτευχθεί επαρκές επίπεδο δυναμικότητας διασυνοριακής διασύνδεσης για το αέριο και να υποστηριχθεί η ολοκλήρωση της αγοράς». Ωστόσο, η αιτιολογική σκέψη αυτή δεν υπάρχει στον κανονισμό 1775/2005, και, επομένως, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της προβαλλόμενης παραβάσεως της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, δεδομένου ότι η κρίσιμη ημερομηνία είναι τον Αύγουστο του 2010 (βλ. σημείο 22 ανωτέρω). Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η υποχρέωση των ΔΣΜ να «διευκολύνουν τις διασυνοριακές ανταλλαγές φυσικού αερίου», την οποία υπέχουν από το άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο α', τελευταία περίοδος, του κανονισμού 715/2009, δεν υπάρχει στην αντίστοιχη διάταξη του κανονισμού 1775/2005, δηλαδή στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο α'.

46. Κατά τη νομολογία, δεν επιτρέπεται η διορθωτική ερμηνεία διατάξεως με σαφή και ακριβή διατύπωση, με σκοπό τη διεύρυνση των υποχρεώσεων που υπέχουν τα κράτη μέλη από τη διάταξη αυτή¹⁷.

14 — Πράγματι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ζητήθηκε από τον εκπρόσωπο της Επιτροπής να υποδείξει από ποιο σημείο των προπαρασκευαστικών εργασιών των κανονισμών αυτών μπορεί να συναχθεί η πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης να επιβάλει υποχρέωση παροχής αντίστροφης ροής σε εικονική βάση. Ο εκπρόσωπος δεν μπόρεσε να υποδείξει κάποιο σχετικό σημείο.

15 — Βλ., ιδίως, πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου COM(2007) 532 τελικό.

16 — Απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1983, 218/82, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1983, σ. 4063).

17 — Απόφαση της 15ης Ιουλίου 2010, C-582/08, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Συλλογή 2010, σ. I-7195, σκέψη 51)

47. Επομένως, δεν μπορώ να συναγάγω το συμπέρασμα ότι από τον συνδυασμό των άρθρων 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009 προκύπτει υποχρέωση παροχής δυναμικότητας αντίστροφης ροής, εικονικής ή άλλης, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης ερμηνευτικής μεθόδου. Όπως έχει ήδη σημειωθεί, η ρητώς διατυπωμένη στον κανονισμό 994/2010 υποχρέωση δημιουργίας υλικής αμφίδρομης δυναμικότητας κατά τη μεταφορά αερίου, καθιστά δυσχερέστερη τη θεμελίωση υποχρέωσης παροχής δυναμικότητας εικονικής αντίστροφης ροής στα άρθρα 14, παράγραφος 1, και 16, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β', του κανονισμού 715/2009.

48. Τέλος, με βάση το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξα, ότι δηλαδή δεν υπάρχει, στο δίκαιο της ΕΕ, νομική υποχρέωση παροχής οπισθοζεύξεως υπό μορφή εικονικής αντίστροφης δυναμικότητας, παρέλκει η εξέταση του ζητήματος αν η Επιτροπή προσκόμισε επαρκή στοιχεία προς απόδειξη της παραβάσεως¹⁸ ή η εξέταση των άλλων επιχειρημάτων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας σχετικά με τις δυσκολίες παροχής εικονικής αντίστροφης ροής σε διακοπτόμενη βάση, τόσο από τεχνικής πλευράς όσο και λόγω των διεθνών υποχρεώσεων που συνομολογήθηκαν πριν την προσχώρηση της Βουλγαρίας.

V – Πρόταση

49. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή της Επιτροπής και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 — Βλ., π.χ., αποφάσεις της 25ης Μαΐου 1982, 96/81, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (Συλλογή 1982, σ. I-1791, σκέψη 6), και της 29ης Οκτωβρίου 2009, C-246/08, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (Συλλογή 2009, σ. I-10605, σκέψη 52).